

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
BSA III-021-375/14**

Do druku nr 2854

Warszawa, dnia 20 listopada 2014 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 24.11.2014

**Pan
Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

W odpowiedzi na pismo z dnia 3 listopada 2014 r., GMS-WP-173-238/14 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej.**

Z poważaniem

Prof. dr hab. Małgorzata GERSDORF

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW i ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 17 listopada 2014 r.

BSA III – 021 – 375/14

**Uwagi do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw
w związku z realizacją ustawy budżetowej
(projekt przekazany pismem z dnia 3 listopada 2014 r., znak GMS-WP-173-238/14)**

1. Art. 16 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy przewiduje, że w Sądzie Najwyższym wielkość wynagrodzeń w roku 2015 nie może przekroczyć wielkości wynagrodzeń zaplanowanych na rok 2014 r. z wyłączeniem wynagrodzeń sędziowskich. Wraz z regulacją art. 18 ust. 1 projektu (analogiczne ograniczenie wynagrodzeń bezosobowych) wyłącza to zwiększenie płac całej grupy osób zatrudnionych w celu wsparcia funkcji orzeczniczych Sądu Najwyższego, przede wszystkim pracowników administracyjnych i obsługi. Rozwiązanie takie prowadzi do ograniczenia możliwości efektywnego działania naszej instytucji w ramach przypisanych jej zadań.
2. Zadania ustrojowe Sądu Najwyższego obejmują w pierwszej kolejności sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez nadzorowanie jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych oraz rozstrzyganie zagadnień prawnych (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 23 listopada 2003 r. o Sądzie Najwyższym, tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.). Wykonywanie tej funkcji spoczywa na sędziach, którzy jednak muszą dysponować odpowiednim aparatem pomocniczym. Wsparcie w tej materii spoczywa przede wszystkim na asystentach sędziów.
3. Liczba stanowisk sędziowskich w Sądzie Najwyższym obejmuje nieprzerwanie od nieomal dekady liczbę 90, nie uwzględniając stopniowo zwiększającej się liczby spraw, stanowiących przedmiot rozpoznania przez Sąd Najwyższy. Ograniczenie negatywnego wpływu tych przeobrażeń na efektywność rozstrzygania spraw sądowych może odbywać się przez zwiększenie liczebności asystentów sędziów. Działanie takie stanowi

kompromis między potrzebami Sądu Najwyższego a ograniczeniami budżetowymi. Jest to zresztą możliwe do zrealizowania, albowiem w innych instytucjach – w świetle projektu (art. 16 ust. 3) – przewiduje się utworzenie nowych etatów.

4. Na uwagę zasługuje w szczególności zwiększenie liczby etatów sędziów (o 10), asystentów (o 10) i innych pracowników (o 20) Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 16 ust. 3 pkt 7 lit. a projektu). W uzasadnieniu projektu ustawy wskazuje się, że zwiększenie to wynika z prowadzenia ustawy z dnia 10 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 183). Zmiana ta w równym – co Naczelny Sąd Administracyjny – stopniu dotyka Sąd Najwyższy. Skoro stanowi ona w ocenie projektodawcy uzasadnienie dla stworzenia nowych etatów w tak szerokim zakresie w Naczelnym Sądzie Administracyjnym, nie ma powodów, dla których ustawodawca miałby odmówić zwiększenia liczby pracowników Sądu Najwyższego.
5. Zwiększenie to postulowane jest – co należy podkreślić – w mniejszym niż w NSA – zakresie. Dotyczy powołania jedynie nowych etatów asystentów sędziów. Potrzeba ta wynika nie tylko ze zmian w zakresie informatyzacji sądów, ale także z Regulaminu Sądu Najwyższego. Jego § 60 ust. 2 przewiduje, że asystent może wykonywać swe czynności tylko dla jednego sędziego. Część sędziów aktualnie pozbawiona jest zatem pomocy asystentów i nie może jej uzyskać od osób aktualnie zatrudnionych. Obarcza to sędziów w części obowiązkami, które mogliby przełożyć na asystentów, zwiększając efektywność pracy orzeczniczej. W części natomiast obowiązki związane z informatyzacją sądów i dostępem do informacji muszą być realizowane jeśli nie przez asystentów, to przez innych urzędników sądowych. Zwiększone w tym zakresie ustawowo zadania nie zostają zatem skompensowane przez zapewnienie kadry, która ma je realizować.
6. Ograniczenia budżetowe, nałożone na Sąd Najwyższy, pozostają także w sprzeczności z pragmatykami, regulującymi zasady zatrudnienia w tym szczególnym organie wymiaru sprawiedliwości. Ustawa z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 269), obejmująca zarówno urzędników jak i innych pracowników Sądu Najwyższego, w art. 21 ust. 4 przewiduje coroczne podwyższanie wynagrodzenia urzędników przez odesłanie do przepisów regulujących

wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej. O ile można zrozumieć, że ograniczenie wzrostu płac następujące incydentalnie, nie stanowi naruszenia tej zasady, o tyle istniejące (ponawiane) ograniczenia budzą poważne wątpliwości.

Konkludując, w ocenie Sądu Najwyższego możliwe i konieczne – w świetle zwiększonej ilości zadań – pozostaje spełnienie postulatów odnoszących się do zwiększenia funduszu płac Sądu Najwyższego, w szczególności zwiększenia liczby zatrudnionych w Sądzie Najwyższym asystentów sędziów.